15 Δεκεμβρίου 2013

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας – Αυγοτέμπερα επί ξύλου – Βρίσκεται στο Ίδρυμα του Ευαγγελιστού Μάρκου στην Θέρμη

Εορτάζει στις 15 Δεκεμβρίου εκάστου έτους.

Ελευθέριος, ως αδουλόνους φύσει,

Σπάθας θεωρών, ουκ εδουλούτο πλάνη.

Δίον Ελευθέριον δεκάτη πέφνε φάσγανα πέμπτη.

Βιογραφία

Ο Άγιος Ελευθέριος γεννήθηκε τον 2ο αιώνα μ. Χ. στην Ελλάδα (κατά άλλους στην Ρώμη) από πλούσιους γονείς. Τότε αυτοκράτορας ήταν ο Κόμμοδος και ο Σεπτίνος Σεβήρος. Ορφανός από πατέρα, ανατράφηκε σύμφωνα με τις επιταγές του Ευαγγελίου από την ευσεβέστατη και φιλάνθρωπη μητέρα του, Ανθία (της Ευανθίας γόνος, στιχηρό Εσπερινού) η οποία έγινε χριστιανή ακούοντας το κήρυγμα από μαθητές του Απ. Παύλου.

Διακαής πόθος της Ανθίας ήταν να επισκεφτεί τη Ρώμη, που τα χώματά της είχαν βαφτεί με το αίμα των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου. Κάποτε, λοιπόν, αποφάσισε και πήγε. Μαζί πήρε και το νεαρό γιο της Ελευθέριο. Ο επίσκοπος Ρώμης Ανίκητος (17 Απριλίου), όταν είδε τον Ελευθέριο εκτιμώντας την πολλή νοημοσύνη του, τη θερμή πίστη και το αγνό ήθος του, τον έλαβε υπό την προστασία του.

Σε ηλικία 15 ετών χειροτονήθηκε από τον επίσκοπο Ρώμης Ανίκητο, διάκονος και έπειτα από τρία χρόνια χειροτονήθηκε ιερέας. Από τη θέση αυτή ο Ελευθέριος αγωνίστηκε με ζήλο για τη διδαχή του ποιμνίου του, και σε έργα φιλανθρωπίας. Αργότερα και σε ηλικία είκοσι ετών, με κοινή ψήφο κλήρου και λαού έγινε επίσκοπος Ιλλυρικού, σημερινής Αλβανίας με έδρα την Αυλώνα.

Μα χειροτονήθηκε τόσο μικρός; Στο ερώτημα δίνει απάντηση ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης…. Γράφει σε υποσημείωση του Συναξαριστού του: «Ας μη θαυμάζει κανείς ότι αυτός ο άγιος χειροτονήθηκε σε ηλικία αντίθετη με τους ιερούς κανόνες της 6ης Οικ. Συνόδου και της τοπικής Συνόδου της Νεοκαισαρείας, οι οποίοι ορίζουν ότι ο διάκονος χειροτονείται στη ηλικία των 25 χρόνων, ο πρεσβύτερος στα 30 και ο επίσκοπος πάνω από 30. Αυτό έγινε γιατί ο άγιος Ελευθέριος έζησε πριν ακόμη γίνουν οι παραπάνω κανόνες, οι οποίοι έγιναν αργότερα».

Η χειροτονία του αγίου Ελευθερίου, όπως γράφει κάποιος βιογράφος του, έγινε «κατ’ οικονομίαν» Θεού, λόγω των μεγάλων αρετών και της σοφίας του με την οποία προσείλκυε στον Χριστό τους ειδωλολάτρες. Η γλυκύτητα του λόγου του, που επιβεβαιωνόταν με τα πολλά θαύματα του, έκανε αυτούς που βρίσκονταν στην πλάνη να ασπαστούν την χριστιανική αλήθεια.

Η φήμη της αρετής του Αγίου Ελευθερίου ήταν τόσο μεγάλη που έφτασε μέχρι τη

Βρεττανία. Έτσι, ο βασιλιάς της, Λούκιος, έγραψε επιστολή στον Ελευθέριο και του δήλωνε ότι αυτός και ο λαός του επιθυμούσαν να γίνουν χριστιανοί. Ο Ελευθέριος αμέσως ανταποκρίθηκε, στέλνοντας δύο εκπαιδευμένους στην πίστη άνδρες, που κατήχησαν και βάπτισαν χριστιανούς τον Λούκιο με το λαό του.

Όταν ο Σεπτίμιος Σεβήρος πληροφορήθηκε την χριστιανική δράση του Ελευθερίου διέταξε την σύλληψή του. Έπειτα από πολλά βασανιστήρια ο Ελευθέριος οδηγήθηκε από τους ειδωλολάτρες στην αρένα της Ρώμης. Τα άγρια ζώα όμως δεν τον άγγιξαν, γι’ αυτό και αποκεφαλίσθηκε μαζί με την μητέρα του.

Έτσι ο Άγιος Ελευθέριος πέρασε «εις την ελευθερίαν της δόξης των τέκνων του Θεού» (Προς Ρωμαίους, η’ 21). Δηλαδή στην ελευθερία της ένδοξης κατάστασης των παιδιών του Θεού.

Η Σύναξή του τελείται στο μαρτύριο αυτού, πλησίον του Ξηρολόφου.

Ο Άγιος Ελευθέριος θεωρείται βοηθός των εγκύων γυναικών. Τους δίνει «καλή λευτεριά». Πολλές γυναίκες επικαλούνται τη βοήθεια του και ακουμπούν το εικονισματάκι του αγίου πάνω τους. Η αντίληψη αυτή αναφέρεται και σ’ ένα προσόμοιο στιχηρό της εορτής. «Των επιτόκων γυναίων Πατερ κηδόμενος, ελευθερίαν δίδως, τω Ναώ σου φοιτώσαις....», δηλαδή, Φροντίζεις Πάτερ τις έγκυες γυναίκες που καταφεύγουν στο ναό σου δίνοντας του ελευθερία....

Απολυτίκιον

Ήχος πλ. α’. Τον συνάναρχον λόγον.

Φερωνύμω σου κλήσει καλλωπιζόμενος, ελευθερίαν παρέχεις και απολύτρωσιν, τοις προσκάμνουσι δεινώς, ποικίλας θλίψεσιν, Ελευθέριε σοφέ, ιερών καλλονή, Μαρτύρων η ωραιότης· διο μη παύση βραβεύων, αναψυχήν τοις σε γαιρέρουσι.

Έτερον Απολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ήχος πλ. α’. Τον συνάναρχον Λόγον.

Ιερέων ποδήρει κατακοσμούμενος, και αιμάτων τοις ρείθροις επισταζόμενος, τω Δεσπότη σου Χριστώ μάκαρ ανέδραμες, Ελευθέριε σοφέ, καθαιρέτα του Σατάν. Διο μη παύση πρεσβεύων, υπέρ των πίστει τιμώντων, την μακαρίαν σου άθλησιν.

Έτερον Απολυτίκιον

Ήχος δ’.

Και τρόπων μέτοχος, και θρόνων διάδοχος, των Αποστόλων γενόμενος, την πράξιν εύρες θεόπνευστε, εις θεωρίας επίβασιν· δια τούτο τον λόγον της αληθείας ορθοτομών, και τη πίστει ενήθλησας μέχρις αίματος, Ιερομάρτυς Ελευθέριε· Πρέσβευε Χριστώ τω Θεώ, σωθήναι τας ψυχάς ημών.

Κοντάκιον

Ήχος β’. Τους ασφαλείς.

Ως καλλονήν των ιερέων Όσιε, και προτροπήν των Αθλοφόρων άπαντες, ευφημούμεν και αιτούμέν σε, Ιερομάρτυς Ελευθέριε· Τους πόθω σου την μνήμην εορτάζοντας, κινδύνων πολυτρόπων ελευθέρωσον, πρεσβεύων απαύστως, υπέρ πάντων ημών.

Κάθισμα

Ήχος α’. Τον τάφον σου Σωτήρ.

Ελεύθερον τον νουν, εκ παθών κεκτημένος, εγένου του Θεού, γνησιώτατος δούλος, και πλάνης ηλευθέρωσας, τους καλώς σοι ποθήσαντας, εναθλήσας δε, ως ιερεύς τε και Μαρτυς, Ελευθέριε, διπλούν εδέξω το στέφος, πρεσβεύων σωθήναι ημάς.

Ο Οίκος

Έπιδε εύσπλαγχνε Ζωοδότα, ως φιλάνθρωπος μόνος και οικτίρμων Θεός, την της ψυχής μου σκοτόμαιναν, και πανσθενεί δεξιά σου Λογε, των παθών ελευθέρωσον της αισχύνης, όπως τον σον Ιεράρχην υμνήσω Ελευθέριον· αυτός γαρ όντως εκ μήτρας εγνωρίσθη σοι, και καθηγίασται, και ανετέθη σοι, ως Σαμουήλ, από μητρός ιεράς σοι τω Κτίσαντι, πρεσβεύων απαύστως υπέρ πάντων ημών.

Μεγαλυνάριον

Της ελευθερίας της εν Χριστώ, τοις δεδουλωμένοις, χρηματίσας μυσταγωγός, κληρονόμος ώφθης, Σιών της ελευθέρας, αθλήσας Ελευθέριε ως ασώματος.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας - Julia Hayes© (www.ikonographics.net)

Image not found or type unknown

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας – Julia Hayes© (www.ikonographics.net)

Ὁ ἅγι
ἐλευθέ
ρι

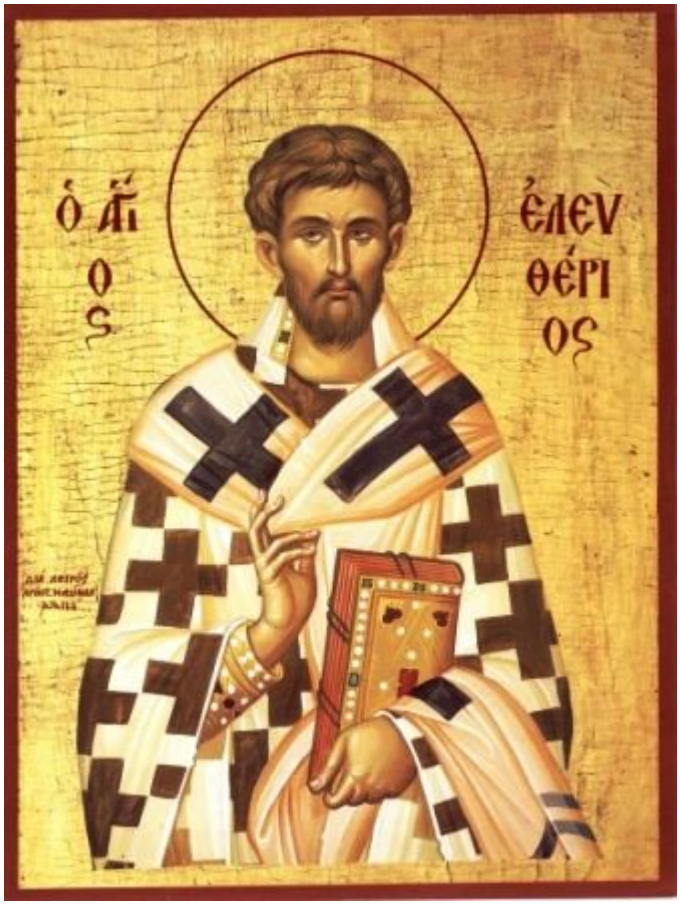

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

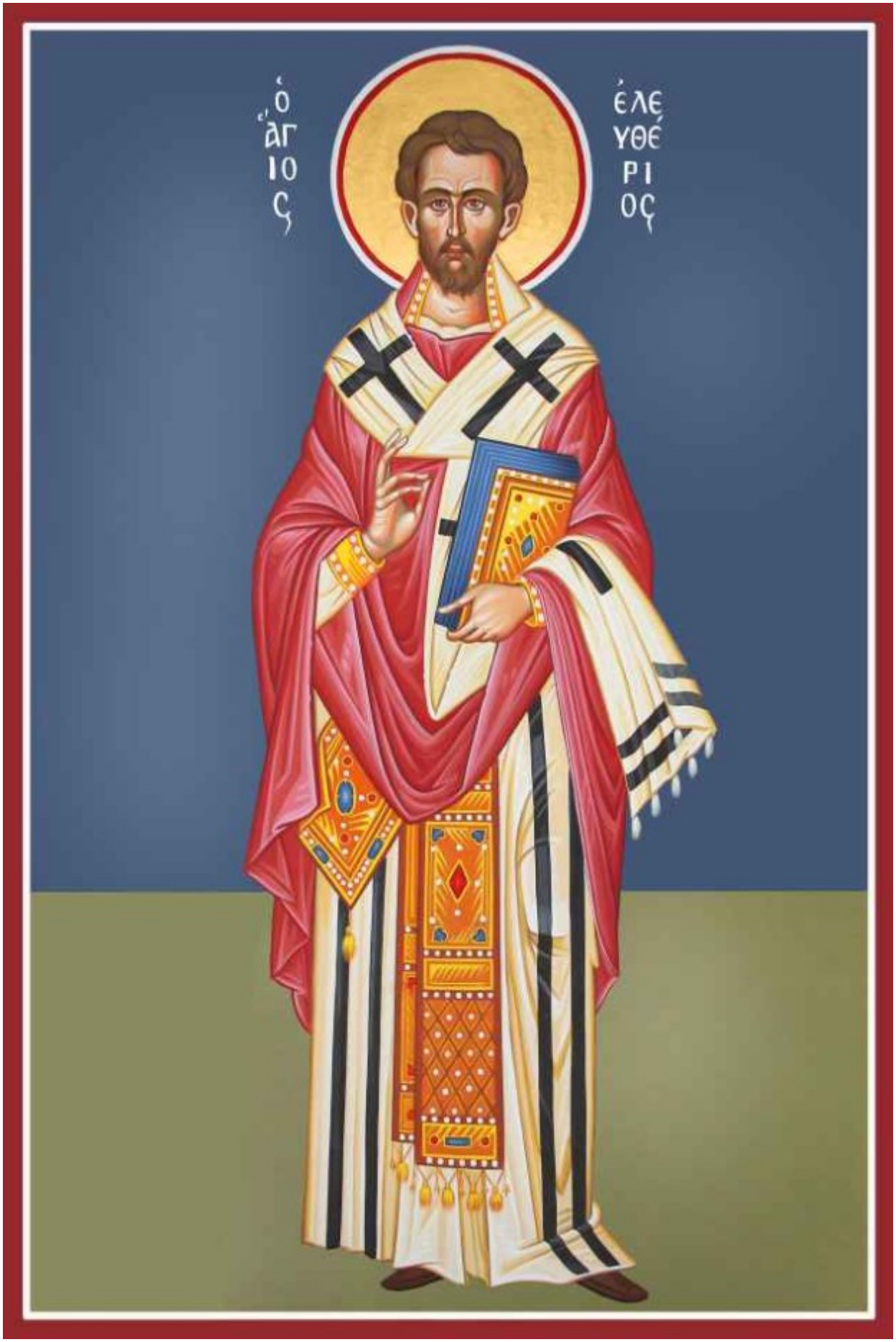

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας – Καζακίδου Μαρία© (byzantineartkazakidou. blogspot.com)

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Ο ΑΓΙΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

ΕΛΕΥ
ΘΕΡΙ
Ο·
Σ

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Ο
ΑΓΙΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

Άγιος Ελευθέριος ο Ιερομάρτυρας

Ο ΑΓΙΟϹ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟϹ

Ο Άγιος Ελευθέριος με την μητέρα του Αγία Ανθία

Πηγή: saint.gr